

Serviciile bancare

. TIPURI DE SERVICII

Bancile furnizeaza clientilor trei tipuri principale de servicii. Acestea sunt:

1. *Deschiderea de conturi bancare (de diferite tipuri);*
2. *Facilitati de imprumut (de credit);*
3. *Servicii privind transferul fondurilor.*

1. Deschiderea de conturi bancare (de diferite tipuri)

O banca atrage bani de la clientii sai, prin conturi bancare, platindu-le, in schimb, dobanda pentru depozitele constituite. Plata acestor dobanzi este o cheltuiala pentru banca.

Atat pentru persoanele fizice, cat si pentru cele juridice, bancile deschid, in evidenta lor, urmatoarele tipuri de conturi:

- *conturi curente (la vedere)*, in lei si/sau in valuta, conturi in care titularii pot face operatiuni de incasari si plati curente;
- *conturi de depozit (la termen)*, in lei si/sau in valuta, conturi in care depunerile se fac pentru un anumit termen, perioada in care titularii nu pot efectua nici depuneri in cont, nici plati din aceste conturi.

In functie de anumite activitati specifice, pentru clientii persoane juridice, bancile mai deschid si alte tipuri de conturi, cum sunt:

- *conturi blocate*, in care sunt depuse sume in lei si/sau in valuta, reprezentand capitalul social necesar constituirii unei societati comerciale. Dupa ce clientul prezinta la banca dovada inregistrarii societatii la Registrul Comertului, contul este deblocat, iar sumele sunt virate in contul curent al societatii;
- *conturi blocate cu destinatie speciala*, sunt conturi in care disponibilitatile titularului sunt temporar blocate, in raport de o anumita operatiune, ca masura de protectie pentru banca si pentru buna desfasurare a unor obligatii de plata catre strainatate (acreditive, garantii etc.). Ele se pot constitui, dupa caz, in lei si/sau in valuta;
- *conturi pentru credite*, destinate sa evidentieze creditele (in lei si/sau in valuta) acordate de banca clientilor si din care urmeaza ca acestia sa dispuna plati;
- *conturi cu suma dobandita prin participare la licitatiile valutare*, evidentiaza sume in lei sau valuta rezultate din operatiunile de vanzare/cumparare de valuta sau lei pe piata interbancara, ordonate de client si efectuate de banca in contul acestuia.

2. Facilitati de imprumut (de credit)

Bancile imprumuta clientilor lor sume de bani pentru finantarea afacerilor acestora. Unele banci ofera imprumuturi atat persoanelor fizice cat si persoanelor juridice. Clientul trebuie sa plateasca un tarif pentru analiza de catre banca a oportunitatii acordarii creditului si o dobanda pentru creditul primit. Aceste tarife si dobanzi reprezinta un venit pentru banca.

3. Servicii privind transferul fondurilor

Bancile furnizeaza si servicii privind platile prin transferul fondurilor (atat electronic cat si prin instrumente de plata), in numele si la cererea clientilor lor.

Banca percepe un comision pentru acest serviciu, comision a carui marime variaza in functie de valoarea sumei si tehnica de transfer a banilor.

Acest comision aduce un venit bancii.

Majoritatea persoanelor juridice folosesc o parte, sau chiar toate aceste servicii, la un moment dat, la fel cum unele persoane fizice pot apela la ele, din cand in cand.

II. 2. ALTE SERVICII OFERITE DE BANCI

In afara de tipurile de conturi mentionate mai sus, persoanele juridice (si, intr-o proportie mai mica sii persoanele fizice) pot avea si alte solicitari decat cele privind operatiunile de baza ale bancilor. Bancile ofera multe servicii care aduc venituri din comisioanele, spezele si tarifele percepute pentru efectuarea lor. In prezent, bancile romanesti fac eforturi pentru diversificarea ofertei de produse bancare.

1. VALUTA.

In cazul calatoriilor in strainatate, sunt necesare si mici cantitati din moneda tarii respective, pentru cheltuieli imediate, desi, este mai sigur pentru turisti sa foloseasca cecuri de calatorie sau instrumente de plata asemanatoare, in loc sa poarte asupra lor valuta in numerar. Bancile pot asigura clientilor posibilitatea de a procura majoritatea valutilor tarilor lumii.

Bancile vand moneda straina (valuta) la cursuri de schimb competitive si percep un comision, pentru serviciul prestat. Principalii concurenti ai bancilor, in acest domeniu, sunt casele de schimb valutar si agentiile de turism, in special din

zonele de destinatie ale calatoriilor de vacanta. Aceste doua tipuri de organizatii trebuie sa-si procure, la randul lor, monedele destinate schimbului valutar (de obicei acestea cumparand valuta de la banci).

2. CECURILE DE CALATORIE

Cecurile de calatorie sunt cele mai cunoscute servicii bancare oferite persoanelor care calatoresc. Cecurile pot fi folosite ca atare, pentru plata bunurilor si serviciilor, in toate tarile lumi sau pot fi schimbate, oricand, in numerar.

Un cec de calatorie cuprinde promisiunea unei banci (sau a unei organizatii cu o reputatie similara) de a plati o suma de bani oricarei persoane ce poseda fila de cec de la persoana in numele careia a fost emis cecul. Cecurile de calatorie se pot procura de la orice banca. Pana de curand, majoritatea bancilor emiteau propriile cecuri de calatorie. In prezent cele mai multe banci au incheiat acorduri de a emite cecurile uneia dintre cele mai mari companii internationale de cecuri de calatorii.

3. PLATI PRIVIND DERULAREA CHELTUIELILOR GUVERNAMENTALE

Bancile efectueaza plati si in numele guvernului, in special cele privind finantarea unor proiecte de investitii de stat. Spre exemplu, statul poate finanta, constructia unei noi scoli sau a unui spital. Companiile de constructii vor primi banii aferenti lucrarilor efectuate si finantate din fondurile statului, prin intermediul bancilor.

4. INCASAREA TAXELOR SI AMENZILOR

Persoanele care trebuie sa plateasca taxe sau amenzi pot folosi sistemul bancar, pentru plata sumelor datorate diferitelor institutii sau chiar statului.

5. CONSEMNAREA DE DEPOZITE

La banci se pot constitui sume in depozit, cu un rol de garantie, care sunt pastrate pe perioada solutionarii unor diferende judiciare sau a altor cauze.

6. SERVICII DE EXECUTOR TESTAMENTAR

Unele banci ofera clientilor acest tip de serviciu specializat, legat de mostenirile si proprietatile clientilor decedati. Bancile trateaza rezolvarea acestor probleme cu autoritatilor administrative, in numele si la cererea urmasilor sau a beneficiarilor respectivei proprietati. Pentru aceste servicii, banca percepe un comision, in functie de valoarea proprietatii.

7. CASETE PENTRU PASTRAREA VALORILOR

Clientii unei banci pot folosi seifurile acesteia pentru pastrarea unor valori. Serviciul se numeste *casete pentru pastrarea valorilor*, bancile percepad in schimb un comision.

In baza acestui serviciu, clientii isi pot lasa spre pastrare articole de valoare, cutii inchise, testamente sau alte documente importante. Banca emite o chitanta pentru bunurile lasate in pastrare, asumandu-si, astfel, raspunderea asupra acestora.

8. SEIFURILE

Acest tip de serviciu, la fel ca si casetele de valori, implica folosirea unor spatii special amenajate care apartin bancii. Clientului i se pune la dispozitie un *seif*, accesul la seif fiind sub un dublu control, banca pastrand o cheie si clientul cealalta. Accesul la seif poate avea loc oricand in timpul orelor de program ale bancii, timp in care clientul poate retrage sau depune orice obiecte sau documente.

9. BANCA LA DOMICILIU

Aceasta sintagma este un termen nou, utilizat in practica bancara contemporana si se refera la posibilitatea bancilor de a oferi clientilor *serviciul bancar la domiciliu sau prin telefon*. Folsind metode electronice, clientii au acces la conturile lor fara sa-si paraseasca domiciliul. Mai exista alte cateva servicii pe care bancile occidentale le pot oferi clientilor lor.

10. DEPUNERILE PENTRU O NOAPTE

Aceasta facilitate este oferita acelor clienti care doresc sa depoziteze fonduri, in timpul cand banca este inchisa. Cei care apeleaza cel mai des la acest serviciu sunt gestionarii si casierii magazinelor, care doresc sa-si depoziteze, pentru siguranta, incasarile zilnice la banca. In general, sunt doua metode de administrare a depozitului.

Banca poate sa deschida depozitul in absenta clientului (dupa verificarea sumelor aduse) si apoi sa crediteze contul clientului. In a doua varianta, clientul aduna banii destinati depozitarii peste noapte urmand sa-i verse cu regularitate sau la anumite perioade de timp. Pentru astfel de operatiuni, bancile au spatii special amenajate si, bineinteles, percep un comision.

11. EUROCECURIILE

O carte de credit *Eurocec* permite clientului sa schimbe cecul in numerar, la bancile afiliate la sistemul *Eurocec*, din orice tara din Europa. Avantajul utilizarii eurocecurilor, comparativ cu folosirea cecurilor de calatorie este dat de faptul ca, in limita unei anumite sume (de exemplu 200 \$), clientul nu trebuie sa achite in prealabil contravaloarea acestora. Valoarea cecurilor este debitata in contul clientului, in momentul transmiterii lor la banca emitenta. Cartile de credit *Eurocec* sunt folosite cu sisteme de identificare speciale.

12. ASIGURAREA DE CALATORIE

E bine ca toti cei care calatoresc in strainatate sa fie sfatuiti ca inainte de inceperea calatoriei sa fie asigurati pe timpul acesteia, recurgand in acest sens la “ asigurarea de calatorie “. De regula, bancile ofera un pachet standard prin care asigura clientul impotriva principalelor riscuri de calatorie contra platii unei prime de asigurare. Principalul risc, acoperit prin aceste asigurari, este cel privind asistenta medicala, in putine tari straine avand acces direct la un tratament de urgenta gratuit.

Asigurarea de calatorie permite rambursarea sumelor cheltuite, desi poate exista o limita maxima a sumei recuperabile. Tarile din Uniunea Europeana au incheiat acorduri reciproce cu privire la asigurarea asistentei medicale.